

Posudek oponenta bakalářské práce

Zuzana Černochová

Proměny Benešova nad Černou. Urbanismus, sakrální a profánní architektura města.

Filozofická fakulta JU, Ústav estetiky a dějin umění

Tématem bakalářské práce Zuzany Černochové je rozsáhlá problematika vývoje a památek městyse Benešova nad Černou, jednoho z historických sídel a turistických cílů Novohradských hor. Domnívám se, že již samotné zadání kvalifikační práce nebylo zvoleno příliš šťastně, neboť autorce neumožnilo věnovat se některým důležitým uměleckohistorickým otázkám hlouběji tak, jak by si zasluhovaly.

Text práce je členěn zhruba do tří větších celků: prvních několik kapitol se věnuje dějinám sídla, náboženským a národnostním poměrům či otázce školství. Kapitola číslo sedm v podkapitolách pojednává o třech vybraných stavebních památkách: kostelu sv. Jakuba Většího, budově radnice a domě č. p. 125 s dochovanou středověkou pekárnou. Odstavce o kostele jsou pojaty spíše popisně, bez kladení si hlubších otázek. Autorka ovšem chvályhodně vychází z nepublikovaných pramenů, konkrétně ze sondážního průzkumu průčelí. Trochu záhadnou je mi skutečnost, že autorka v celkovém soupisu literatury na konci svého textu sice uvádí publikaci Romana Lavičky o pozdně gotických kostelech z roku 2013, v níž autor věnoval jedno heslo rovněž benešovskému kostelu, ale v samotné podkapitole ji již necituje. Podobně mělce autorka píše i budově radnice a její výzdobě. Historika umění na budově benešovské radnice nejvíce zaujme kamenný manýristický portál, a to nejen kvůli precizní kamenické práci, ale také kvůli oběma znakům ve cviklech i nápisu nad ním. Autorka si bohužel při koncipování struktury textu neudělala prostor pro hlubší srovnání forem portálu například s podobnými formami v rakouském příhraničí, odkud zřejmě jeho tvůrci přišli. Rovněž zajímavou otázku osobní měšťanské reprezentace objednavatele díla odbyla pouhým konstatováním bez pokusu zasadit jeho osobnost do širších souvislostí dějin města či regionu. Zařazení podkapitoly o měšťanském domě s objevenou pekárnou je sice záslužné, spadá však spíše do oboru archeologie a dějin hmotné kultury, než do oblasti uměleckohistorického nahlížení na památky minulých dob. Největším zklamáním je pro mě třetí větší oddíl předkládané práce, který je věnován sloupu sv. Jana Nepomuckého a dalším kamenickým dílům ve městě a jeho blízkém okolí. Domnívám se, že tématem bakalářské práce se měl stát právě pouze samotný pozdně barokní sloup, vynikající práce pravděpodobně od Josefa Dietricha. Je například škoda, že autorka se více neponořila do problematiky díla tohoto sochaře, o němž před nedávnem na našem ústavu vznikla kvalitní bakalářská práce Matěje Vodičky, s níž mohla problematiku i osobně konzultovat. Schází rovněž odkazy na studie Karla Pletzera, jenž se touto otázkou v minulosti rovněž zabýval. Ikonografie a původní vzhled sloupu jsou pojímány docela povrchně, bez hlubšího ponoru do problematiky. Benešovský sloup je však rozhodně téma, které ještě čeká na své uměleckohistorické zpracování. Průvodcovské pojetí v předkládané práci bohužel nestačí.

Předkládanou práci **doporučuji** k obhajobě a klasifikuji známkou **dobře**.

Dne 8. června 2016

Mgr. Hynek Látal, Ph.D.